

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/18/3576

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Otsuse tegemise aeg ja koht	27.12.2018, Tallinn
Vaide esitamise aeg	12.11.2018 (registreeritud inspektsioonis 13.11.2018)
Teabevaldaja	Pärnu Linnavalitsus aadress: Suur-Sepa 16, Pärnu e-posti aadress: linnavalitsus@parnu.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx x-x, Xxxxx e-posti aadress: xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse käigus on Pärnu Linnavalitsus teabenõudele täiendavalt vastanud;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

- 16.10.2018 esitas vaide esitaja Pärnu Linnavalitsusele teabenõude, milles soovis hulgaliselt dokumentide koopiaid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet.
- 24.10.2018 teavitas linnavalitsus vaide esitajat, et on osadelt dokumentidelt piirangud eemaldanud ning avalikustanud dokumendid dokumendiregistri kaudu. Viie soovitud dokumendi osas keeldus linnavalitsus teabenõude täimisest.
- 25.10.2018 esitas vaide esitaja linnavalitsusele täiendava teabenõude, millele linnavalitsus vaide esitamise ajaks ei olnud veel vastanud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

16.10.2018 edastas Pärnu Linnavalitsuse kodulehe kaudu teabenõude ja palusin avalikustada lepingud milledele on järjekordselt õigusvastaselt paigaldatud juurdepääsupiirangud, väidetavalt ärisaladuse kaitseks.

-Vastuskirjaga 24.10.2018 nr 4.3-7/15464-1 teatas Pärnu linnavalitsus, et on üle kontrollinud, ja et 20 dokumendi osas on kodulehel õigusvastaselt paigaldatud juurdepääsupiirangud mis olevat nüüd eemaldatud. Tegelikult jäeti põhjendamatult eemaldamata juurdepääsupiirangud järgmiste lepingute osas.

3-13.1/10021/2018 Leping 10.07.2018

3-13.1/10010/2018 Leping 28.06.2018

-Linnavalitsus keeldus edastamast järgmisi dokumente milledele olevat paigaldatud juurdepääsupiirang :

3-13.1/106/2018 Leping 20.02.2018 sõlmitud G4S Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018-1 leping D.1-29542446-2018 - lisa 1 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/7/2018 Ärikliendileping 09.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018 Leping 04.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/2/2018 Teleteenuste leping 02.01.2018 sõlmitud Swedbank AS-ga

Väidetavalt sisaldavat dokumendid ärisaladust ja turvameetmete kirjeldust (mis ei ole usutav). Juhul kui dokument ka mingis osas ärisaladust või turvameedet sisaldaks siis saanuks väljastada dokumendi osas mis juurdepääsupiirangut ei sisalda (linnavalitsuse arve ja telefoninumbrid ei ole piiranguga teave). Kas ja miks seda ei saanud teha, linnavalitsuse kirjust ei selgunud.

-25.10.2018 edastas täiendava teabenõude palusin uuesti väljastada piiranguga dokumendid osas mis piirangut ei sisalda.

Pärnu linnavalitsus ei ole käesoleva ajani vastanud, palutud dokumente väljastanud osas mis piirangut ei sisalda ega teavitanud mis on seda takistanud tegemast.

Pärnu linnavalitsus on rikkunud teabenõudja seadusest tulenevat õigust saada avalikuks kasutamiseks mõeldud teavet kui jättis eemaldamata õigusvastaselt paigaldatud juurdepääsupiirangud dokumentidel 3-13.1/10021/2018 Leping 10.07.2018 ja 3-13.1/10010/2018 Leping 28.06.2018 (kuigi lubas seda teha) ja väljastamata palutud dokumendid osas mis piiranguga teavet ei sisalda.

Võttes arvesse eespool toodut palun:

-kohustada Pärnu linnavalitsust eemaldama õigusvastaselt paigaldatud juurdepääsupiirang dokumentidelt 3-13.1/10021/2018 Leping 10.07.2018 ja 3-13.1/10010/2018 Leping 28.06.2018 mida ei ole hoolimata linnavalitsuse lubadusest tehtud.

- kontrollida kas väljastamata jäetud dokumendid sisaldavad ärisaladust ja turvameetmete kirjeldust kogu dokumendi ulatuses, et dokumente ei olnud võimalik väljastada osas mis piirangut ei sisalda.

- juhul kui kogu dokument ei sisalda piiranguga teavet kohustada Pärnu linnavalitsust koheselt väljastama seni väljastamata dokumendid osas mis juurdepääsupiiranguga teavet ei sisalda.

- kontrollida kas 25.10.2018 täiendavale teabenõudele vastamata jätmine on õiguspärane kui ei ole õiguspärane kohustada teabevaldajat sellele vastama.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite 21.11.2018 Pärnu Linnavalitsusele järelepärimise vaidemenetluses, milles soovite selgitust Erasiku vaide menetluses.

Vastame esitatud küsimustele:

Küsisite: 1. Mis põhjusel on Pärnu Linnavalitsuse 24.10.2018 vastuses nr 4.3-7/15464-1 viidatud dokumentidel 3-13.1/20021/2018 ja 3-13.1/10010/2018 jätkuvalt juurdepääsupiirang kuigi linnavalitsus on vastuses märkinud, et juurdepääsupiirangud dokumentidelt on eemaldatud?

Vastame: Mõõname, et juurdepääsupiirangud jäid peale inimliku eksimuse tõttu. Juurdepääsupiirangud eelpool viidatud dokumentidelt on eemaldatud 21.11.2018 seisuga ja dokumendid on dokumendiregistrist avalikult kätte saadavad.

Küsisite: 2. Mis põhjusel ei väljastanud linnavalitsus vaide esitajale järgmiste dokumentide koopiaid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet.

3-13.1/106/2018 Leping 20.02.2018 sõlmitud G4S Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018-1 leping D.1-29542446-2018 - lisa 1 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/7/2018 Ärikliendileping 09.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018 Leping 04.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/2/2018 Teleteenuste leping 02.01.2018 sõlmitud Swedbank AS-ga

Vastame: Vaide esitaja on teabenõudes ise ühe alternatiivina soovinud, et „Kui mõnel juhul ei ole siiski võimalik dokumenti väljastada keelduge selles osas teabenõude täitmisest, viidake keeldumise alusele, põhjendage keeldumist ja väljastage teave alternatiivina - teatage kellega on leping sõlmitud ja lepingu objekt (edastame vaide esitaja 16.10.2018 teabenõude)

Kuna esitatud teabenõudest saime aru, et teabenõudjat ei huvitanud mitte niivõrd küsitud lepingud, vaid tema soov on saada teada, miks neile dokumentidele on seatud juurdepääsupiirang, siis eeldasime, et kui oleme vastavalt teabenõudja soovile juurdepääsupiiranguga dokumentide puhul välja toonud lepingu osapoole ja lepingu eseme, siis oleme esitanud piisava teabe ja dokumentide osaline edastamine ei ole vajalik. Arvestada tuleb, et teabenõudja soovitud arvukates dokumentides juurdepääsupiiranguga teabe kinnikatmine on ajamahukas.

Küsite: 3. Kas linnavalitsus on oma lepingupartneritelt küsinud, mida nad peavad eelnimetatud lepingutes oma ärisaladuseks ja kuidas sellise teabe avalikustamine kahjustab nende ärihuve (lepingute osas, millele on kehtestatud piirang ärisaladuse kaitseks)?

Vastame: Linnavalitsus ei ole selles küsimuses oma lepingupartnerite poole pöördunud.

Küsite: 4. Palun edastada Andmekaitse Inspektsioonile kõigi eeltoodud dokumentide koopiad, milles märkida igas dokumendis ära, millisele osale teabest, mille alusel on juurdepääsupiirangud kehtestatud.

Vastame: Dokumendid lisatud 1) 3-13.1/106/2018 Leping 20.02.2018 sõlmitud G4S Eesti AS-ga – leping sisaldab valvesüsteemi objekti salasõna (salasõna on ka Teile edastatud lepingus kinni kaetud), mistõttu on seatud tervele dokumendile AvTS § 35 lg 1 p 9 ja 17 kohane piirang.

2) 3-13.1/9/2018-1 leping D.1-29542446-2018 - lisa 1 sõlmitud Telia Eesti AS-ga – sisaldab objekti sidelahenduste ja internetiühenduse tehnilise lahenduse kirjeldust, mis on unikaalne ja vastavalt Pärnu Linnavalitsuse vajadustele välja töötatud, juurdepääsupiirang on dokumendile seatud AvTS § 35 lg 1 p 9 ja 17 alusel.

3) 3-13.1/7/2018 Ärikliendileping 09.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga – sisaldab objekti mobiilside kirjeldusi ja vastavalt Pärnu Linnavalitsuse kui Telia kliendi vajadustele välja töötatud sidelahenduste ja internetiteenuse mahtude kuutasusid, mistõttu on seatud tervele dokumendile AvTS § 35 lg 1 p 17 kohane piirang.

4) 3-13.1/9/2018 Leping 04.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga – objekti sidelahenduste ja internetiühenduse tehnilise lahenduse kirjeldust, mis on unikaalne ja vastavalt Pärnu Linnavalitsuse vajadustele välja töötatud, juurdepääsupiirang on dokumendile seatud AvTS § 35 lg 1 p 9 ja 17 alusel.

5) 3-13.1/2/2018 Teleteenuste leping 02.01.2018 sõlmitud Swedbank AS-ga – sisaldab Pärnu Linnavalitsuse pangakontode päeva ja kuulimite ja vastutavaid isikuid, mistõttu võib olla oht ettekavatsetud rünnakuteks.

Küsite: 5. Mis põhjusel ei ole vastatud vaide esitaja 25.10.2018 edastatud täiendavale teabenõudele?

Vastame: Vaide esitajale oli 24.10.2018 kirjaga edastatud tema enda poolt teabenõudes soovitud teave dokumentide kohta, mille osas keelduti teabenõude täitmisest. Mõõname, et oleksime pidanud seda vaide esitajale tema 25.10.2018 pöördumist saades selgitama.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Teabenõuetele vastamine

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus.

Ka juhul, kui teabenõudes soovitud dokumendid sisaldavad piiranguga andmeid, ei tähenda see seda, et selliseid dokumente teabenõude korral üldse ei väljastata. Sellisel juhul tuleb väljastada see osa teabest/dokumentidest, millele piirang ei laiene (AvTS § 38 lg 2). Seega ei olnud seadusega kooskõlas jätta vaide esitaja soovitud lepingud täies ulatuses väljastamata põhjusel, et need sisaldavad piiranguga teavet ning kehtestada piirang dokumentidele täies ulatuses. Teabenõude korral saab teabe väljastamisest keelduda (katta kinni) ainult ulatuses, mis sisaldab piiranguga andmeid.

Lepingute väljastamisest keeldumine

16.10.2018 teabenõudes soovis vaide esitaja muuhulgas ka järgmiste dokumentide koopiaid:
3-13.1/106/2018 Leping 20.02.2018 sõlmitud G4S Eesti AS-ga
3-13.1/9/2018-1 leping D.1-29542446-2018 - lisa 1 sõlmitud Telia Eesti AS-ga
3-13.1/7/2018 Ärikliendileping 09.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga
3-13.1/9/2018 Leping 04.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga
3-13.1/2/2018 Teleteenuste leping 02.01.2018 sõlmitud Swedbank AS-ga

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Pärnu Linnavalitsus selgitanud järgmist: „Vaide esitaja on teabenõudes ise ühe alternatiivina soovinud, et „Kui mõnel juhul ei ole siiski võimalik dokumenti väljastada keelduge selles osas teabenõude täitmisest, viidake keeldumise alusele, põhjendage keeldumist ja väljastage teave alternatiivina - teatage kellega on leping sõlmitud ja lepingu objekt (edastame vaide esitaja 16.10.2018 teabenõude).

Kuna esitatud teabenõudest saime aru, et teabenõudjat ei huvitanud mitte niivõrd küsitud lepingud, vaid tema soov on saada teada, miks neile dokumentidele on seatud juurdepääsupiirang, siis eeldasime, et kui oleme vastavalt teabenõudja soovile juurdepääsupiiranguga dokumentide puhul välja toonud lepingu osapoole ja lepingu eseme, siis oleme esitanud piisava teabe ja dokumentide osaline edastamine ei ole vajalik. Arvestada tuleb, et teabenõudja soovitud arvukates dokumentides juurdepääsupiiranguga teabe kinnikatmine on ajamahukas.“

Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Vaide esitaja on oma 16.10.2018 teabenõudes palunud: „Palun väljastada dokumendid osas millele juurdepääsupiirang ei kehti kattes piiranguga osa kinni. Kui mõnel juhul ei ole siiski võimalik dokumenti väljastada keelduge selles osas teabenõude täitmisest, viidake keeldumise alusele, põhjendage keeldumist ja väljastage teave alternatiivina – teatage kellega on leping sõlmitud ja lepingu objekt.“ Eeltoodust on selgelt arusaadav, et vaide esitaja on soovinud konkreetsete dokumentide koopiaid ning kui see ei ole võimalik, alles siis soovis alternatiivina teavet lepingu poolte ja objekti kohta. Kuna AvTS § 17 lg 1 kohaselt tuleb teabenõue täita teabenõudja poolt soovitud viisil ehk siis antud juhul tulnuks väljastada dokumendid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet. Teabevaldaja ei saa omaalgatuslikult lähtuda alternatiivsest soovist, kui dokumente on võimalik väljastada teabenõudja soovitud viisil.

Kuna teabenõuetele vastamine on linnavalitsusele avaliku teabe seadusest tulenev ülesanne, siis

ei saa viies lepingus piiranguga teabe kinni katmist lugeda ka niivõrd töömahukaks tööks, mis võimaldaks keelduda teabenõude täitmisest soovitud viisil.

Nõustun Pärnu Linnavalitsusega selles, et vaide esitaja soovitud dokumente ei ole võimalik väljastada täies ulatuses, kuna need sisaldavad ka piiranguga andmeid. Nii näiteks Telia poolt linnavalitsusele kehtestatud erihinnad võivad olla käsitletavad Telia ärisaladusena, kuna selliste hindade avalikustamisel võivad samasid hindasid nõuda ka teised kliendid, mida pole Telial võimalik kõigile pakkuda. Samuti nõustun, et avalikustamisele ei kuulu salasõnad, tehniliste lahenduste kirjeldused ning asutuse päevalimiidid pangas. Seega sisaldavad vaide esitaja soovitud lepingud (Swedbank, Telia, G4S) küll piiranguga andmeid, kuid lepingute väljastamata jätmine täies ulatuses ei olnud õiguspärane.

Pärnu Linnavalitsus on 14.12.2018 edastanud Andmekaitse Inspektsioonile koopia täiendavast vastusest vaide esitaja 16.10.2018 teabenõudele, millega on vaide esitajale edastanud koopiad järgmistest dokumentidest ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet:

3-13.1/106/2018 Leping 20.02.2018 sõlmitud G4S Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018-1 leping D.1-29542446-2018 - lisa 1 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/7/2018 Äriklendileping 09.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/9/2018 Leping 04.01.2018 sõlmitud Telia Eesti AS-ga

3-13.1/2/2018 Teleteenuste leping 02.01.2018 sõlmitud Swedbank AS-ga

Kuna vaide esitaja ei ole eeltoodud dokumentide väljastamise osas täiendavaid pretensioone esitanud, siis loen eeltoodud dokumentide väljastamata jätmise osas teabenõude täidetuks.

Lepingutelte piirangute eemaldamata jätmine

Lisaks eeltoodule on linnavalitsus vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et linnavalitsus mõnab, et 24.10.2018 vastuses nr 4.3-7/15464-1 viidatud dokumentidel 3-13.1/20021/2018 ja 3-13.1/10010/2018 on jätkuvalt juurdepääsupiirangud jäänud peale inimliku eksimuse tõttu. Juurdepääsupiirangud eelpool viidatud dokumentidelt on eemaldatud 21.11.2018 seisuga ja dokumendid on dokumendiregistris avalikult kätte saadavad. Samas ei nähtu aga vastusest inspektsioonile ega täiendavast vastusest vaide esitajale, et piirangute eemaldamisest oleks teavitatud täiendavalt ka vaide esitajat. Juhin siinkohal Pärnu Linnavalitsuse tähelepanu sellele, et kui teabenõudele vastamisel on jäänud mingid dokumendid väljastamata või on peale teabenõudele vastamist mingitelt dokumentidelt täiendavalt piirangud eemaldatud, siis tuleb sellest teavitada ka teabenõudjat/vaide esitajat. Siinkohal ei piisa ainult inspektsiooni teavitamisest, kuna Andmekaitse Inspektsioon ei saa asuda teabevaldaja asemel teabenõudele vastama.

Samuti ei anna seadus võimalust jätta teabenõudele lihtsalt vastamata, ka juhul, kui on tegemist korduva teabenõudega. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viie tööpäeva jooksul. Seadus ei tee siin vahet, kas tegemist on esmase või korduva teabenõudega. Juhud, millal võib teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS §-s 23. Seega ei olnud õiguspärane jätta 25.10.2018 täiendavale teabenõudele lihtsalt vastamata.

Haldusmenetluse seaduse § 5 lg 2 sätestab, et haldusmenetlus, milleks on ka vaidemenetlus, viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Eeltoodust tulenevalt, kuigi edastatud dokumentidest ei nähtu, et linnavalitsus oleks vaide esitajat teavitanud, et *dokumentidelt 3-13.1/10021/2018 Leping 10.07.2018 ja 3-13.1/10010/2018 Leping 28.06.2018 on juurdepääsupiirangud täiendavalt eemaldatud ning dokumendid on dokumendiregistri kaudu kättesaadavad*, saab vaide esitaja sellest teada käesolevast vaideotsusest. Samuti saab vaide esitaja käesolevast vaideotsusest teada põhjendused, millisele osale 14.12.2018 väljastatud lepingutele, mis põhjusel on piirangud kehtestatud. Seega ei tee ma proportsionaalsuse

põhimõttest lähtuvalt Pärnu Linnavalitsusele ettekirjutust vastata täiendavalt vaide esitaja teabenõudele ning jätan vaide ettekirjutuse tegemiseks rahuldamata.

Küll aga tuleb Pärnu Linnavalitsusel edaspidi järgida dokumentidele juurdepääsupiirangute kehtestamisel paremini AvTSis sätestatud nõudeid. Ei saa pidada õiguspäraseks olukorda, kus dokumentidele kehtestatakse ilma õigusliku aluseta juurdepääsupiirangud ning need eemaldatakse alles peale seda, kui keegi on neid teabenõude korras küsinud.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel